

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Győrött, 2017. november 30. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A garázdaság vétsége és más bűncselekmény miatt vádlott neve ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. június 13. napján kihirdetett 6.Bf.48/2017/4. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Sárvári Járásbíróság a 2017. január 27. napján kelt 7.B.152/2016/6. számú ítéletével vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki garázdaság vétségében (Btk. 339.§ (1) bekezdés) és zaklatás vétségében (Btk. 222.§ (1) bekezdés), ezért halmazati büntetésül 1 év 6 hónap időtartamra próbára bocsátotta.

Az első fokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője felmentésért fellebbezett, míg az első fokon eljáró ügyész tudomásul vette a döntést.

A Szombathelyi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2017. június 13. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülésen meghozta a 6.Bf.48/2017/4. számú ítéletét, amellyel az első fokú bíróság döntését megváltoztatta, és vádlott neve vádlottat az ellene garázdaság vétsége (Btk. 339.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette, és a próbára bocsátás tartamát a halmazati büntetésre utalás mellőzésével 1 évre mérsékelte. Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Indokolása szerint az ítéleti tényállás 2. pontjában írt magatartásból a zaklatás vétségére vont jogi következtetés okszerű, a vádlott bűnösségének megállapítása törvényes.

A törvényszék a garázdaság vétsége tekintetében kifejtette, hogy a jogalkalmazás alapján a bűncselekmény akkor kihívóan közösségellenes, ha a terhelt a társadalmi együttélés szabályait leplezetlenül, gátlástalanul, akár tettelesen magatartással feje ki, amely természetes személyt, vagy akár tárgyakat érint. A tényállás alapján azonban a vádlott és a sértett között kialakult dulakodás zárt lépcsőházi folyosón történt, ahol a vádlott a sértett kerékpárjába is belerúgott. Ezt a magatartást nem észlelte kívülálló személy közvetlenül - a vádlott szándéka sem ez volt -, tehát a cselekmény kihívó közösségellenessége a társadalmi együttélési szabályok leplezetlen semmibe vétele nem valósult meg. Hivatkozott a törvényszék a Győri Ítéltábla Bhar.31/2013/6. számú végzésére, amelyben azt állapította meg a bíróság, hogy egy zárt lépcsőházban rövid idő alatt lezajlott elkövetési körülmények mellett a kölcsönös vitából, személyes jellegű konfliktusokból fakadó tettelegesség nem alkalmas annak megállapítására, hogy a terhelt a közösségi érdeket tudatosan semmibe véve a társadalmi együttélési normákat durván, gátlástalanul sértve cselekedett, és az erre irányuló eshetőleges szándéka sem ismerhető fel. A joggyakorlatra (BH 2005. 313.) is utalva kifejtette a másodfokú bíróság, hogy csupán az állapítható meg, hogy két személy egymással személyes indokok alapján vitatkozott, majd tettelegességre is sor került. Ezért a garázdaság törvényi tényállási elemeinek hiánya okából a törvényszék a Be. 331.§-a alapján vádlott neve vádlottat a Btk. 339.§ (1)

bekezdésében meghatározott garázdaság vétségének vádja alól bűncselekmény hiányában felmentette.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a Be. 386.§ (1) bekezdés c./ pontjában írt okból - mivel a törvényszék, mint másodfokú bíróság a garázdaság vétségének vádja alól felmentette vádlott nevet -, a vádlottat garázdaság vétségében (Btk. 339.§ (1) bekezdés) való bűnösségének kimondása, továbbá az alkalmazott intézkedés súlyosítása végett jelentett be fellebbezést.

A vádlott és védője a zaklatás vétségének vádja alóli felmentésért jelentett be jogorvoslati nyilatkozatot a másodfokú határozat ellen.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF. 251/2017/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezést nem találta alaposnak. Kifejtette, hogy az eljárási szabályokat mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság megtartotta. A másodfokú ítélet alapjául szolgáló tényállás megalapozott, mindösszesen az iratok alapján a vádlott által elmondott szidalmazások tartalmával, a magánindítványok tényének pótlásával, illetve azzal egészítendő ki, hogy a vádlottnak az ítéleti tényállás 1. pontjában írt erőszakos magatartása kihívóan közösségellenessége folytán alkalmas volt arra, hogy másokban megbotráncozást vagy riadalmat keltsen. Az ügyészség álláspontja szerint a kiegészített tényállásból a vádlott bűnösségére megalapozott következtetés vonható, ugyanis a cselekménye kimeríti a garázdaság törvényi tényállását. Kifejtette, hogy a garázdaság elkövetőssége nem lehet eleve kizárt egy társasház zárt lépcsőházában, ahol az ott lakók nyugalma érdekében kerülni kell a hangoskodást és a vitát. Összességében indítványozta, hogy az ítélet tábla a másodfokú ítéletet változtassa meg, és a vádlott bűnösségét garázdaság vétségében is állapítsa meg a zaklatás vétsége mellett, és hosszabb időtartamú próbára bocsátást alkalmazzon vele szemben.

A harmadfokú bíróság nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakat változatlanul fenntartotta. Rámutatott, hogy az eljáró bíróságok eljárási szabályt nem sértettek. A tényállás azonban kiegészítésre szorul az iratok alapján mindkét tényállási pont tekintetében. Kifejtette, hogy az első fokú bíróság mérlegelő tevékenysége okszerű volt, amit a sértett vallomásaira alapított, azzal a másodfokú bíróság is egyetértett a tényállás megállapítása során. A cselekmények minősítését és a jogi indokolást illetően rámutatott, hogy a zaklatás minősítése törvényes, a garázdaság vétségének vádja alóli felmentéssel azonban továbbra sem értett egyet. Megítélése szerint ugyanis egy zárt lépcsőháznak is vannak közösségi normái, az ott lakók nyugalma érdekében fokozottabban kell kerülni a hangoskodást és a tettlegességet. Eseti döntésekre és a Győri Ítélet tábla korábbi határozatára hivatkozással támasztotta alá, hogy a közösségi normák megsértésével a cselekmény durván és közvetlenül, nyíltan, leplezetlenül és provokatívan sértette a köznyugalmat. A vádlottnak a sértettel szembeni ellenszenv 2015. december 1-én erőszakos cselekményben mutatkozott meg, édesanyja és gyermeke voltak a szemtanúi az eseményeknek, azonban véleménye szerint egy több emeletes társasház lépcsőházában a délutáni órákban reális lehetősége van annak, hogy a lakók is észleljék a cselekményt. A büntetékiszabást illetően elégségesnek tartotta a próbára bocsátás önálló intézkedést, az első fokú bíróság által meghatározott tartamban.

A védő perbeszédében az ügyészi fellebbezés elutasítását indítványozta, és kérte, hogy az ítélet tábla a garázdaság vonatkozásában a Szombathelyi Törvényszék felmentő rendelkezését hagyja helyben. Álláspontja szerint az, hogy vádlott neve a szomszédasszonyával szemben milyen valós vagy vélt sérelmekre reagált, nem alapozza meg a kirívó közösségellenességet. A zaklatással kapcsolatban kifejtette, hogy nem célzatos magatartásról van szó, hanem fiatalasszonyok csipkelődésének

tekinthető, amelynek társadalomra veszélyessége minimális, elmarasztaló ítélet meghozatalával így nem értett egyet.

A Győri Ítéltábla megállapította, hogy a bejelentett fellebbezések a Be. 386.§ (1) bekezdés c./ pont I. fordulata szerint joghatályosak, mivel a Sárvári Járásbíróság garázdaság vétségében és zaklatás vétségében kimondta a vádlott bűnösségét, a Szombathelyi Törvényszék viszont a garázdaság vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Az ítéltábla a Be. 393.§ (2) bekezdésében meghatározott nyilvános ülésen, a Be. 387.§ (1) bekezdésének megfelelően bírálta felül a fellebbezésekkel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt.

A fellebbezéseket az ítéltábla nem találta alaposnak.

Az ítéltábla megállapítása szerint az első- és másodfokú bírósági eljárások megfeleltek a jogszabályi előírásoknak, olyan szabálysértés nem történt, ami az ügy felülvizsgálatát megakadályozta volna.

Az eljáró bíróságok az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges adatokat, bizonyítékokat feltárták, és azokat törvényesen értékelték.

A Sárvári Járásbíróság a bizonyítási eljárást lefolytatta, kihallgatta vádlott neve vádlottat, **A.A.** sértettet, a hozzátartozóikat - **B.B.**, **C.C.**, **D.D.** tanúkat - a 2015. december 1. napján történtek tekintetében, illetőleg három szomszédot is - **E.E.t**, **F.F.t** és **G.G.t** - a már megelőzően kialakult konfliktus kapcsán (2. tényállási pont).

A másodfokú bíróság az első fokú bíróság mérlegelő tevékenységét helyesnek találta, és az irányadó tényállás alapján vonta le részben eltérő jogi következtetését, miszerint a vádlott magatartásával a garázdaság vétségének törvényi tényállási elemeit nem valósította meg.

A harmadfokú eljárás során az ítéltábla a másodfokú bíróság által is megalapozottnak tartott első fokú ítéleti tényállást bírálhatta felül a Be. 388.§ (1) bekezdése - a tényálláshoz kötöttség és felülmérlegelés tilalom elve - értelmében.

A fellebbviteli főügyészség álláspontját részben osztva az ítéltábla az alábbiakkal egészíti ki azonban a tényállást az iratok tartalma alapján:

1. tényállási pontban írt cselekmény közben a vádlott részéről elhangzott szidalmazások úgy hangoztak el a sértett felé, hogy "te bűdös kurva, lehet hallgatózni", "ne leskelődj utánam te bűdös kurva, ne futkozz a rendőrségre, te ribanc", "te mocskos kurva, hülye ribanc".

A.A. sértett a könnyű testi sértés vétsége miatti 2015. december 21. napján előterjesztett magánindítványát visszavonta, a vádat elejtette, ezért a Sárvári Járásbíróság a magánvádas eljárást a 2016. szeptember 13. napján kelt és jogerőre emelkedett 7.Bpk.81/2016/8. számú végzésével megszüntette.

A 2. tényállási pontban írt zaklatás miatt a sértett magánindítványát 2015. december 2. napján - majd 2015. december 21-én ismételten - előterjesztette.

A harmadfokú felülbírálat során megállapította a Győri Ítéltábla, hogy az első fokú bíróság elemezte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, majd zaklatás vétségében és garázdaság vétségében állapította meg a vádlott bűnösségét. A másodfokú bíróság a garázdaság cselekménye vonatkozásában eltérő jogi álláspontra helyezkedett, és vádlott nevet felmentette e bűncselekmény vádja alól. A törvényszék ezzel kapcsolatosan kifejtette - utalva a BH2005. 313 számú eseti döntésre, és a Győri Ítéltábla Bhar.31/2013/6. számú végzésére -, hogy nem minősül kihívóan közösségellenesnek a cselekmény, amennyiben a garázdaság megállapításához szükséges tényállási elem hiányzik.

Megvizsgálta a harmadfokú bíróság, hogy a vád tárgyává tett garázda magatartás eléri-e a közösségellenességnek a törvényben meghatározott szintjét.

Amint azt korábbi határozatában kifejtette a Győri Ítéltábla a másodfokú bíróság által is felhívott Bhar.31/2013/6. számú végzésében, közösségellenes a cselekmény, ha az elkövető a közösségi együttélési normákat és másokat tudatosan semmibe vevő magatartást tanúsít. Azonban a tényállásszerűség megállapításához, a diszpozíciószerű magatartás megvalósításához ez még nem elegendő, ahhoz szükséges, hogy a kifejtett magatartás kihívóan közösségellenes legyen. A kihívóan közellenesség olyan aktív magatartás, amely az együttélési szabályokkal való nyílt, provokatív szembehelyezkedést feltételez, tehát akkor állapítható meg, amikor a terhelt az együttélés szabályainak és a közösség nyugalmanak leplezetlen, gátlástalan semmibe vételével valósítja meg a cselekményét. Ennek megállapítása során mindig a cselekmény jellege és körülményei az irányadók, ezért minden ügyben egyedi mérlegeléssel, az ügy összes körülményeire figyelemmel kell megállapítani, hogy az adott magatartás eléri-e a közösségellenességnek a tényállásban megkívánt szintjét.

Jelen esetben - vádlott neve és A.A. között adott napon, amikor a vádlott nem tudott uralkodni érzelmein - a kihívóan közösségellenes magatartás, mint többlet tényállási elem nem valósult meg, figyelemmel arra, hogy egy zárt lépcsőházban alakult ki az újabb vita a felek között, amely a vádlott cselekményéhez - tettelegesség, lökdösődés, hajhúzás, kerékpár felrúgása - vezetett, amely alapján nem állapítható meg, hogy a vádlott a házközösség tudatos semmibe vételével, szándékosan követte el tettét. Egyetértett a másodfokú bíróság azon álláspontjával az ítéltábla, hogy egy zárt lépcsőházban rövid idő alatt lezajlott elkövetési körülmények mellett a kölcsönös vitából, személyes jellegű konfliktusból fakadó tettelegesség nem alkalmas annak megállapítására, hogy a terhelt a közösségi érdekeket tudatosan semmibe véve a társadalmi együttélési normákat durván, gátlástalanul sértve cselekedett, és az erre irányuló eshetőleges szándéka sem ismerhető fel, mint ahogy erre a Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.90/2008/6. számú határozatában is rámutatott.

A vádhatóság indítványában felhozott eseti döntést követően újabb eseti döntések születtek (BH2007. 283., BH2005. 313.), amelyek a kihívó, közösségellenesség fogalmát megszorítóan értelmezték és az csak akkor állapítható meg, ha a cselekmény durván és közvetlenül, nyíltan, leplezetlenül és provokatívan sérti a köznyugalmat. Ezért a jogalkalmazónak fokozottan kell vizsgálnia, hogy eléri-e az adott esetben a közösségellenesség a kihívóan közösségellenes magatartás szintjét. Az egyes tényállási elemeknek, különösen a kihívó közösségellenességnek a szoros értelmezése biztosítja a garázdaság és a garázda jellegű egyéb cselekmények elhatárolhatóságát. Ezzel szoros összefüggésben kell megkívánni - a közösségi érdekekkel való gátlástalan szembefordulás vonatkozásában - a legalább eshetőleges szándék fennálltát.

Minderre figyelemmel az ítéltábla álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy ha a garázdaság egyik tényállási eleme hiányzik, vagyis a vádlott cselekménye ugyan közösségellenes volt, de nem kihívó, mivel annak mértéke nem érte el a törvényi tényállásban

megkívánt szintet, e tekintetben tehát a terhelt eshetőleges szándéka sem igazolható, ezért a vádlott terhére a garázdaság vétsége nem állapítható meg.

Mindezek alapján a Győri Ítéltábla a Szombathelyi Törvényszék ítéletét a Be. 397.§ I. fordulata értelmében helybenhagyta.

Győr, 2017. november 30.

Dr.Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

.Csák Csilla sk.
előadó bíró

.Németh Balázs sk.
bíró

Záradék

Ez a végzés és a Sárvári Járásbíróság 7.B.152/2016/6. számú ítélete a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 6.Bf.48/2017/4. számú ítéletében foglalt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2017. november 30.

. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke